Systems Analysis & Design Phân tích và thiết kế hệ thống CS183 Spring Semester 2008

Dr. Jonathan Y. Clark

Dịch: kuam aka

Email: j.y.clark@surrey.ac.uk

Course Website: www.computing.surrey.ac.uk/personal /st/J.Y.Clark/teaching/sad/cs183.html

Course Textbook: Systems Analysis and Design With UML 2.0

An Object-Oriented Approach, Second Edition Sách Giáo Khoa:

Phân tích và thiết kế hệ thống với UML 2.0

theo Hướng đối tượng, tái bản lần thứ hai

Chapter 7:

Structural Modelling

Chương 7:

Mô hình hóa Cấu trúc

Alan Dennis, Barbara Wixom, and David Tegarden

© 2005

John Wiley & Sons, Inc.

Adapted from slides © 2005 John Wiley & Sons, Inc.

Key Ideas Ý chính

- A structural or conceptual model describes the structure of the data that supports the business processes in an organization..
- Mô hình cấu trúc hay mô hình ý tưởng mô tả cấu trúc của dữ liệu cần thiết trong nghiệp vụ của tổ chức..
- The structure of data used in the system is represented through CRC cards, class diagrams, and object diagrams.
- Cấu trúc dữ liệu dùng trong hệ thống có thể được biểu diễn qua thẻ CRC, biểu đô lớp, và biểu đô đối tượng.

STRUCTURAL MODELS MÔ HÌNH CẦU TRÚC

MụC đích của Mô hình Cấu

- Reduce the "semantic gap" between the real world and the world of software
- Giảm sự "nhập nhằng ngữ nghĩa" giữa thế giới thực và thế giới ảo.
- Create a vocabulary for analysts and users
- Tạo bộ từ vựng chung cho phân tích gia và người dùng.
- Represent things, ideas, and concepts of importance in the application domain
- Biểu diễn vật chất, ý tưởng, và các khái niệm quan trọng trong phạm vi ứng dụng.

Classes and Objects Nhắc lại Lớp và Đối tượng

- Class Template to define specific instances or objects
- Lớp Mô hình để định nghĩa các bản thể hay các đối tượng cụ thể
- Object Instantiation of a class
- Đối tượng Thể hiện của lớp
- Attributes Describes the object
- Thuộc tính Mô tả đối tượng
- Behaviours specify what an object can do
- Hành vi cho biết đối tượng đó có thể làm gì

Basic Characteristics of Object Oriented Systems Các Thành phần Cơ bản của OOS

- Classes and Objects
- Lớp và Đối tượng
- Methods and Messages
- Phương thức và Thông điệp
- Encapsulation and Information Hiding
- Đóng gói và Che giấu Thông tin
- Inheritance
- Kế thừa
- Polymorphism
- Đa hình

Helpful Hint....'Compile'

Mẹo để nhớ..."Compile"

- C Classes
- O Objects
- M Methods and Messages
- P Polymorphism
- I Inheritance
- (Last, but not least)
- E Encapsulation

- C Lóp
- O Đối tượng
- M Phương thức và Thông điệp
- P Đa hình
- I Kế thừa
- (L Cuối cùng, nhưng không kém phần quan trọng)
- E Đóng gói

Classes and Objects

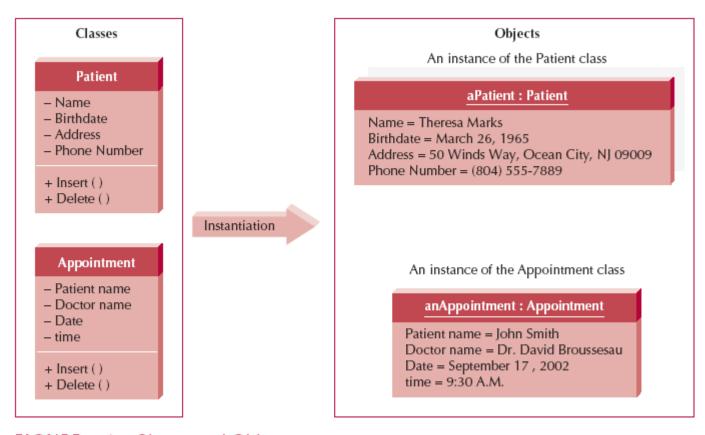

FIGURE 2-1 Classes and Objects

Lớp và Đối tượng

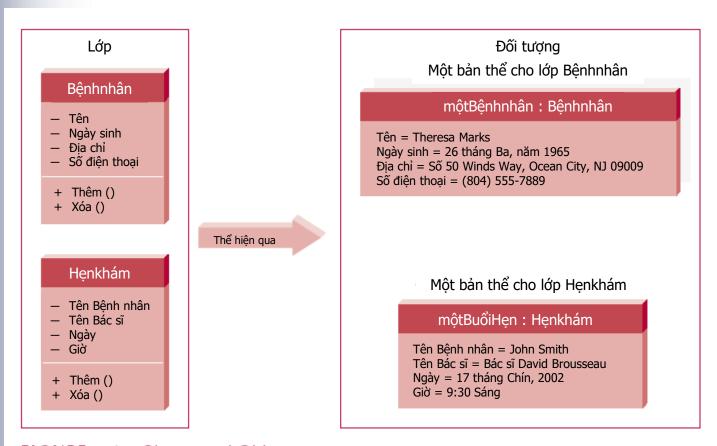

FIGURE 2-1 Classes and Objects

Encapsulation and Information Hiding Đóng gói và che giấu thông tin

- Encapsulation
- Đóng gói
  - combination of data and process into an entity
  - Hợp nhất dữ liệu và quy trình thành một thực thể
- Information Hiding
- Che giấu thông tin
  - Only the information required to use a software module is published to the user
  - Chỉ những thong tin cần thiết để sử dụng phần mềm mới được công khai.
- Reusability is the Key Point
- Khả năng tái sử dụng là điểm mấu chốt
  - an object is used by calling methods
  - Một đối tượng được dung bằng cách gọi phương thức

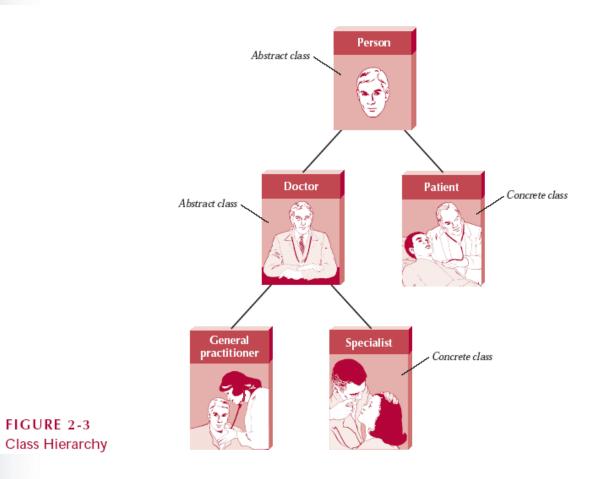

Inheritance Kế thừa

- Superclasses or general classes are at the top of a hierarchy of classes
- Lớp cha hay lớp khái quát sẽ đứng trên đỉnh của cây kế thừa.
- Subclasses or specific classes are at the bottom
- Lớp con hay lớp cụ thể sẽ nằm ở đáy
- Subclasses inherit attributes and methods from classes higher in the hierarchy
- Lớp con sẽ kế thừa các thuộc tính và phương thực của lớp đứng cao hơn trong cây kế thừa.

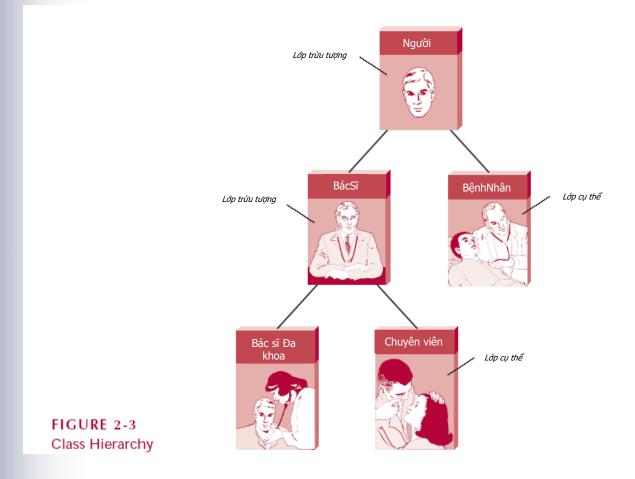

Class Hierarchy

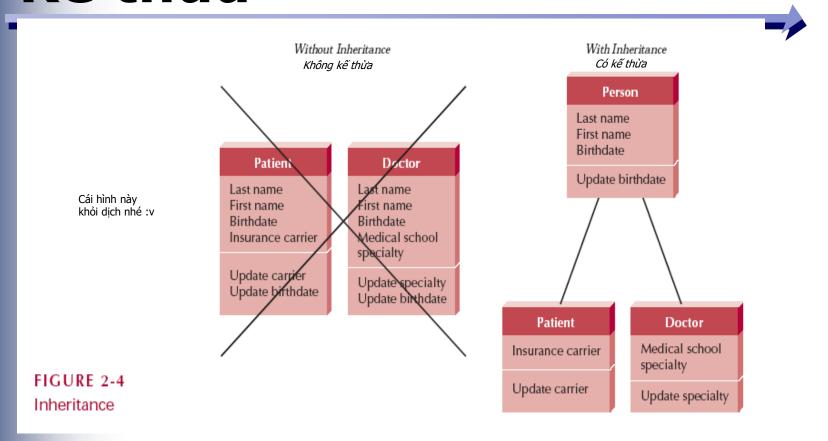

Cây kế thừa

Inheritance Kế thừa

Classes Lớp

- Mô hình để tạo nên bản thể và đối tượng
  - Concrete (can have real instances)
  - Cụ thể (có thể có bản thể thật)
  - Abstract (only exists to hold subclasses)
  - Trừu tượng (chỉ tồn tại để tạo lớp con)
- Typical examples:
- Ví dụ điển hình:
  - Application domain, user interface, data structure, file structure, operating environment, document, and multimedia classes
  - Các lớp chỉ phạm vi ứng dụng, giao diện người dùng, cấu trúc dữ liệu, cấu trúc tệp, môi trường thực thi, thư mục và đa phương tiện.

Attributes Thuộc tính

- Units of information <u>relevant</u> to the description of the class
- Các đơn vị thông tin thích hợp để mô tả lớp
- Only attributes <u>important</u> to the task should be included
- Chỉ những thuộc tính quan trọng tới các tác vụ mới được nhắc tới.

Operations (Methods) Phương thức

- Action that instances/objects can take
- Hoạt động của các bản thể/ đối tượng
- Focus on relevant problem-specific operations (at this point)
- Tập trung vào các phương thức thích hợp cho từng vấn đề cụ thể (ở phạm vi này)

Relationships Quan hệ

- Generalization
- Sinh (kế thừa)
  - Enables <u>inheritance</u> of attributes and operations [...is a <u>kind</u> of...]
  - Cho phép kế thừa các thuộc tính và phương thức của lớp khác [...là một <u>loại</u> của...]
- Aggregation
- Kết tập
  - Relates parts to the whole [..is a part of..]
  - Là một phần của toàn thể [...là một <u>phần</u> của...]
- Association
- Liên hợp (liên kết)
  - Miscellaneous relationships between classes
  - Các quan hệ khác nhau giữa hai lớp

CLASS-RESPONSIBILITY-COLLABORATION CARDS THỂ LỚP-TRÁCH NHIỆM-CỘNG TÁC

Responsibilities and Collaborations Trách nhiệm và Cộng tác

- Responsibilities
- Trách nhiệm
  - Knowing
  - Nhận thức
  - Doing
  - Hành động
- Collaboration
- Cộng tác
  - Objects working together to service a request
  - Các đối tượng làm việc với nhau để xử lý yêu cầu

A CRC Card

Front:			
Class Name: Patient	ID: 3		Type: Concrete, Domain
Description: An Individual that needs to receive of medical attention		or has received	Associated Use Cases: 2
Responsibilities			Collaborators
Make appointment		Appointment	
Calculate last visit			
Change status			
Provide medical history		Medical history	

Back of CRC Card

Attributes:	
Amount (double)	
Insurance carrier (text)	
Relationships:	
Generalization (a-kind-of):	Person
Aggregation (has-parts):	Medical History
Other Associations:	Appointment

Một Thẻ CRC

「ên lớp: Bệnh nhân	ID: 3		Loại: Cụ thể, trong phạm vi
Mô tả: Một cá nhân cần nhận hoặc được nhận sự quan		n tâm về y tế.	Ca sử dụng liên kết: 2
Trách nhiệm			Cộng tác
Tạo Buổi hẹn		Buổi hẹn	
Tính toán kể từ lần gặp cuối			
Đổi trạng thái			
Cung cấp Lịch sử khám bệnh		Lịch sử khám l	bệnh

Mặt sau

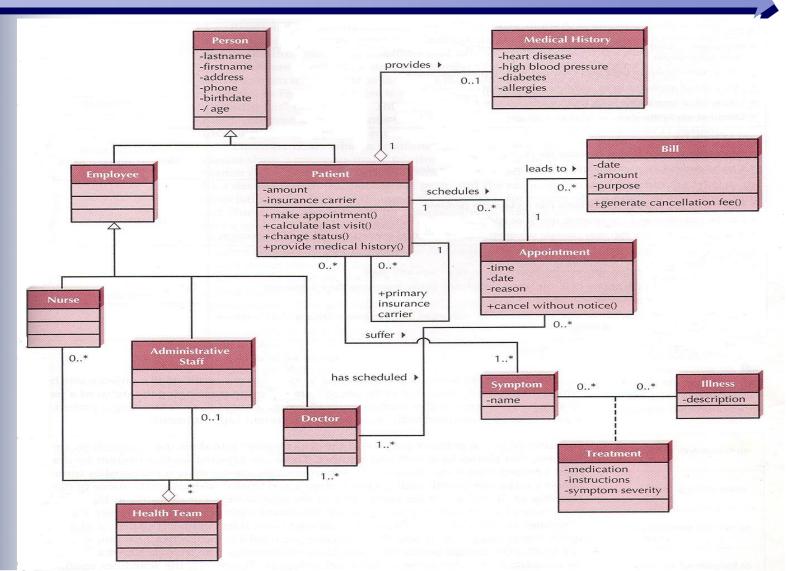
Chi phí (double)	
Nhà bảo hiểm (text)	
an hệ	
Kế thừa (một-loại-của):	Người —
Kết tập (có-các-phần):	Lịch sử khám bệnh
net tập (có các phán).	

CLASS DIAGRAMS BIỂU ĐỒ LỚP

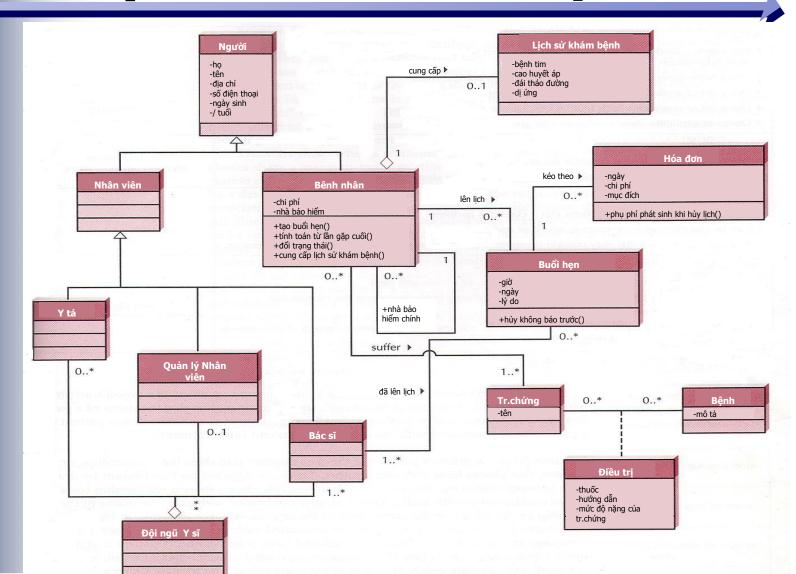

Example Class Diagram

Ví dụ về Biểu đồ Lớp

Class Diagram Syntax

A CLASS	Class 1
	-attribute
	+operation ()
AN ATTRIBUTE	Attribute name /derived attribute name
AN OPERATION	operation name ()
AN ASSOCIATION	1* 01 verb_phrase

Cú pháp trong Biểu đồ Lớp

MỘT LỚP	Lớp 1
	-thuộc tính
	+phương thức ()
MỘT THUỘC TÍNH	tên thuộc tính /thuộc tính kéo theo
MỘT PHƯƠNG THỨC	tên phương thức ()
MỘT LIÊN KẾT	1* 01 <u>cụm động từ</u>

More on Attributes Tiếp về Thuộc tính

- Derived attributes
- Thuộc tính kéo theo
  - /age, for example can be calculated from birth date and current date
  - Ví dụ,/tuổi có thể được tính được từ ngày sinh.
- Visibility
- Tầm nhìn
  - + Public (not hidden)
  - +Công khai (không che đậy)
  - # Protected (hidden from all except immediate subclasses)
  - # Được bảo vệ (chỉ những lớp con trực tiếp mới dùng được)
  - Private (hidden from all other classes)
  - Không công khai (bị giấu đi hoàn toàn)

More on Operations Tiếp về Phương thức

- Constructor
- Phương thức khởi dựng
  - Creates object (ie. creates instance)
  - Tạo đối tượng (cũng như tạo bảo thể)
- Destructor
- Phương thức hủy
  - Removes object (ie. removes instance)
  - Xóa đối tượng (cũng như xóa bản thể)
- Query
- Phương thức truy vấn
  - Makes information about state available
  - Tạo thông tin về trạng thái hiện tại
- Update
- Phương thức cập nhật
  - Changes values of some or all attributes
  - Thay đổi các giá trị của một số hoặc tất cả các thuộc tính

Aggregation and Kết tập

- Generalization shows that a subclass inherits from a superclass
- Quan hệ kế thừa cho ta thấy sự kế thừa của một lớp con với lớp cha
  - Doctors, nurses, admin personnel are kinds of employees
  - Bác sĩ, y tá, quản lý cán bộ là một **dạng** nhân viên
- Aggregation classes comprise other classes
- Lớp kết tập **bao hàm** các lớp khác
  - Health team class comprised of doctor, nurses, admin personnel classes
  - Lớp đôị ngũ y bác sĩ **bao hàm** lớp bác sĩ, y tá, quản lý cán bộ.

More on Relationships Tiếp về Quan hệ

- Class can be related to itself
- Một lớp có thể tự liên kết tới chính nó.
- Multiplicity
- Tính bội
  - Exactly one (1), zero or more (0..*), one or more (1..*), zero or one (0..1), specified range (eg. 2..4), multiple disjoint ranges (eg. 1..3,5)
  - Chỉ một (1), không hoặc nhiều hơn (0..*), một hoặc nhiều hơn (1..*), không hoặc một (0..1), phạm vi cụ thể (vd 2..4), đa nhánh (vd 1..3,5)
- Association class (class describing a relationship)
- Lớp liên kết (lớp dùng đề mô tả một quan hệ)

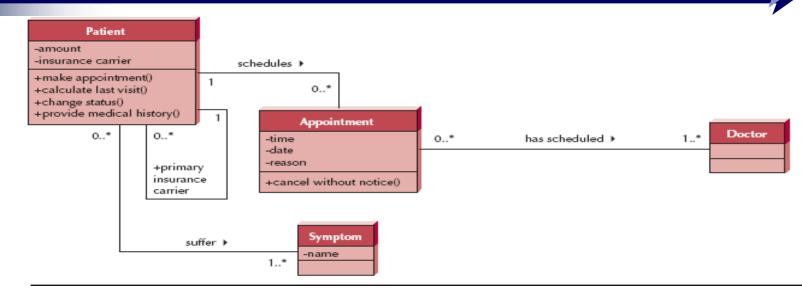

Simplifying Class Diagrams Đơn giản hóa Biểu đồ Lớp

- A view mechanism can show a subset of information
- Chỉ vẽ cơ chế sẽ chỉ cho ta thấy một phần thông tin
  - Eg. A use-case view that shows only that part of the diagram referring to a particular use case.
  - Ví dụ. Vẽ một ca sử dụng chỉ cho ta thấy một phần của biểu đồ tham chiếu tới ca sử dụng đó.
  - Eg. A view showing only aggregations
  - Ví dụ. Bản vẽ chỉ thể hiện sự kết tập
  - Eg. A view showing only the class name and attributes
  - Ví dụ. Bản vẽ chỉ thể hiện tên lớp và thuộc tính

Object Diagrams Biểu đồ Đối tượng

Symptom1: Symptom

name = "muscle pain"

Khỏi dịch nhé :v

khoa

Clinic: Phòng khám tư, chuyên

FIGURE 7-5 Example Object Diagram

CREATING CRC CARDS AND CLASS DIAGRAMS TẠO THỂ CRC VÀ VỀ BIỂU ĐỒ LỚP

Object Identification Xác định Đối tượng

- Textual analysis of use-case information
- Phân tích các thông tin từ ca sử dụng nguyên bản
  - Nouns suggest classes
  - Các danh từ gợi ý cho lớp
  - Verbs suggest operations
  - Các động từ gợi ý cho phương thức
- Creates a rough first cut
- Thực hiện vẽ phác thảo
- Common object list
- Danh sách đối tượng phổ biến
- Incidents
- Các liên thuộc
- Roles
- Các vai trò

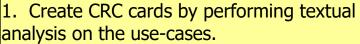

Patterns Các Mẫu hình

- Useful groupings of classes that recur in various situations
- Nhóm các lớp có thể xuất hiện trong nhiều tình huống khác nhau
- Contain groups of classes that collaborate or work together
- Chứa các nhóm lớp có thể hợp tác hay làm việc với nhau
- Enable reusability
- Có thể tái sử dụng

Steps for Object Identification and Structural Modelling Các bước Xác định Đối tượng và Mô hình hóa Cấu trúc

- Brainstorm additional candidate classes, attributes, operations, and relationships by using the common object list approach.
- 3. Role-play each use-case using the CRC cards.
- 4. Create the class diagram based on the CRC cards.
- Review the structural model for missing and/or unnecessary classes, attributes, operations, and relationships.
- 6. Incorporate useful patterns.
- 7. Review the structural model.

- In các thẻ CRC sau khi phân tích các ca sử dung.
- 2. Họp để bàn luận về các "ứng cử viên" lớp, thuộc tính, phương thức, và quan hệ bằng cách dùng danh sách đói tượng phổ biến.
- 3. "Đóng vai" các lớp trong ca sử dụng dùng thẻ CRC.
- 4. Vẽ biểu đồ lớp dưa vào các thẻ CRC.
- 5. Đánh giá xem mô hình cấu trúc có thiếu và/hay thừa lớp, thuộc tính, phương thức, và quan hệ nào không.
- 6. Kết hợp với các mẫu hình hợp lý.
- 7. Đánh giá lại mô hình vừa vẽ.

Summary Tổng kết

- CRC cards capture the essential elements of a class.
- Thẻ CRC chứa các thành phần cốt yếu của lớp.
- Class and object diagrams show the underlying structure of an object-oriented system.
- Biểu đồ lớp và đối tượng cho ta thấy cấu trúc cơ bản của một hệ thống hướng đối tượng.
- Constructing the structural model is an iterative process involving: textual analysis, brainstorming objects, role playing, creating the diagrams, and incorporating useful patterns.
- Xây dựng mô hình cấu trúc là một quy trình lặp lại bao gồm: phân tích nguyên bản, họp đối tượng, nhập vai, vẽ biểu đồ, và kết hợp với mẫu hình.

